

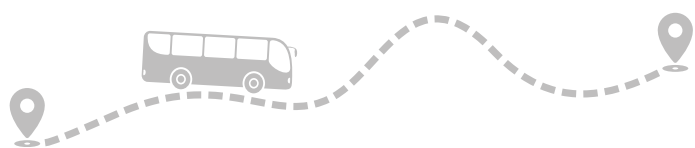
# STRAŻNICY PRAW KONSUMENTÓW

maj 2025

Hubert Plichta

## Rezygnacja z wycieczki bez kosztów?

*Twoje prawa w razie siły wyższej*



Planowanie wakacji z biurem podróży daje poczucie bezpieczeństwa i organizacyjnego komfortu. Jednak nieprzewidziane zdarzenia, takie jak pożary, powodzie, zamieszki czy epidemie mogą pokrzyżować plany i rodzić pytanie: czy można zrezygnować z wyjazdu bez ponoszenia kosztów? Polskie prawo przewiduje taką możliwość, ale tylko w ściśle określonych przypadkach.

Zgodnie z artykułem 47 ustęp 4 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie przed jej rozpoczęciem bez ponoszenia opłaty za odstąpienie, jeżeli w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie wystąpiły nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, które mają znaczący wpływ na realizację imprezy lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego. Nie chodzi tu o subiektywny niepokój, lecz o rzeczywiste, obiektywne zagrożenie, które uniemożliwia lub poważnie utrudnia realizację umowy.



Miejsce docelowe to konkretna lokalizacja, gdzie ma być realizowana główna część imprezy turystycznej, np. hotel, miasto, region. Pojęcie „najbliższe sąsiedztwo” należy rozumieć funkcjonalnie – nie oznacza ono konkretnej liczby kilometrów, lecz obszar, który może mieć wpływ na realizację imprezy lub bezpieczeństwo podróżnych. Przykładowo, jeżeli planowany jest pobyt w jednej z miejscowości na Rodos, a w pobliskich miejscowościach wybuchają pożary prowadzące do ewakuacji hoteli, to mimo że ogień nie dotarł jeszcze do konkretnego miejsca zakwaterowania, można mówić o wystąpieniu nadzwyczajnych okoliczności w miejscu docelowym lub jego sąsiedztwie.

# STRAŻNICY PRAW KONSUMENTÓW

## Rezygnacja z wycieczki bez kosztów? Twoje prawa w razie siły wyższej

Warto podkreślić, że samo wystąpienie nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności nie wystarcza do skutecznego odstąpienia od umowy. Należy wykazać, że mają one znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub transport do miejsca pobytu. Jeżeli ten warunek zostanie spełniony, podróżny może odstąpić od umowy i żądać zwrotu wpłat dokonanych z tytułu imprezy, ale bez prawa do dodatkowego odszkodowania czy zadośćuczynienia.

Biuro podróży nie może samodzielnie zmienić kierunku wyjazdu – każda zmiana wymaga wyraźnej zgody konsumenta. W przeciwnym razie podróżny ma prawo do rozwiązania umowy i zwrotu pieniędzy.

Sytuacja wygląda nieco inaczej, gdy nadzwyczajne okoliczności wystąpią już w trakcie trwania imprezy turystycznej. Jeżeli pobyt zostanie skrócony, np. z powodu ewakuacji, lub pojawi się niezgodność w realizacji umowy – jak zakwaterowanie w obiekcie o niższym standardzie czy niezrealizowane elementy programu – podróżny może żądać obniżenia ceny. W takich przypadkach odszkodowanie i zadośćuczynienie nie przysługują, jeśli przyczyna zmian leży w działaniu siły wyższej.

Jeśli jednak touroperator mimo zagrożeń zmusza podróżnego do uczestnictwa w imprezie, a później dojdzie do skrócenia pobytu lub poważnych niezgodności w realizacji umowy, konsument może domagać się nie tylko obniżki ceny, ale także odszkodowania i zadośćuczynienia. Przesłanką jest tutaj brak dobrowolności po stronie klienta oraz pogorszenie warunków realizacji świadczeń.

Warto znać swoje prawa jako konsument, by nie dać się zaskoczyć w trudnych sytuacjach. Niezależnie od tego, czy problem pojawił się przed wyjazdem, czy już na miejscu, kluczowe znaczenie ma ocena wpływu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności na realną możliwość zrealizowania imprezy turystycznej zgodnie z umową.

